www.tubantia.nl | redactie@tctubantia.nl | woensdag 13 april 2016 | 15°

DE TWENTSCHE COURANT

Tubantia

HART VOOR DE REGIO - OOG VOOR DE WERELD

In koor Zingen voor je Leven ben je er voor elkaar

PAGINA 4 & 5

foto Annina Romita

André en Roos hebben een band: Tjing Tjing

CULTUUR & SHOW

foto Johan Rebergen

Niet alleen jeugd pest, ouderen ook

PAGINA 3

Waarom kopen als je ook kunt lenen?

GELD & GOED

1-1-2

‘Kijk maar even tv, mama is zo thuis’

NEDERLAND & DE WERELD

‘Wij zijn altijd koploper geweest als het ging om veiligheid...’

Akzo betaalde tonnen aan zieke werknemer

Bedrijf uit Hengelo treft schikking na vermoedelijke kwikvergiftiging, zo blijkt uit vertrouwelijke documenten.

door **Lucien Baard**

HENGELO. AkzoNobel heeft in 2014 enkele tonnen betaald aan een tijdelijke medewerker die in 2003 in de Hengelose chloorfabriek vermoedelijk een kwikvergiftiging met blijvend letsel opliep. Hoewel aansprakelijkheid daarvoor niet is erkend - en de vergiftiging wordt ontkend - liet Akzo het niet tot een rechtszaak komen en is er een schikking getroffen.

Volgens Akzo heeft in de fabriek - die in 2005 werd gesloten - nooit een werknemer een vergiftiging opgelopen door te veel ingeademde kwik. „We zijn altijd koploper geweest als het ging om veiligheid”, zegt locatiedirecteur Peter de Jong. Over de schikking is met de monteur geheimhouding afgesproken. De getroffen medewerker weigert commentaar. De Jong wil alleen ‘in algemene termen’ reageren. De vermoedelijke kwikvergiftiging en de schikking blijken uit vertrouwelijke documenten en (deels interne) mailwisselingen van Akzo. Die werden gevonden in een verhuisdoos op een oud bedrijfsterrein in Hengelo.

Uit de documenten komt naar voren dat de Hengeloër beschikt over ‘in elk geval twee medische adviezen’, die zijn ziekteclaim kunnen ondersteunen. Een ZGT-arts schrijft in juli 2004 ‘dat de gegevens wijzen op een forse kwikvergiftiging’. De eigen medisch expert van Akzo stelt november 2005 ‘dat geconcludeerd mag worden dat betrokkene een kwikvergiftiging heeft doorgemaakt’.

Uit de stukken blijkt dat AkzoNobel het destijds niet aandurfde om het tot een rechtszaak te laten komen over aansprakelijkheid. De eigen schade-expert had ‘gerede twijfels’ over drie Akzo-getuigen, die konden verklaren dat het bedrijf altijd voldoende veiligheidsmaatregelen nam en daarop toezag, ook ten aanzien van het slachtoffer. „De vraag is wat er van de verklaringen overblijft, als zij aan een kritisch verhoor worden onderworpen. (...) Daarmee wordt de uitkomst bij de kantonrechter een loterij.”

Verder stelt die schade-expert vast dat de monteur ‘aannemelijk kan maken’ dat er momenten zijn geweest dat hij is blootgesteld aan kwikdampen boven de wettelijke norm. Directeur De Jong zegt evenwel, dat dit ‘niet automatisch betekent, dat een werknemer ook teveel inademt’. „Blootstelling in de lucht is niet hetzelfde als inademen. Medewerkers hadden persoonsbeschermende middelen, zoals luchtmaskers. Als die, zoals voorgeschreven, werden gedragen, bleven we altijd binnen de richtlijnen voor de hoeveelheid kwik in hun urine.”

In 2007 is afgesproken met de monteur dat, als er blijvende gezondheidsschade zou zijn door een kwikvergiftiging, Akzo die zou vergoeden. Het bedrijf bestreed die schade, maar liet het ook op dat punt niet tot een proces komen. De Jong: „Er was een patstelling. We deden wat van een goed werkgever verwacht mag worden. Er kon niet onomstotelijk bewezen worden dat de schade door de kwikblootstelling kwam. En wij konden ook het tegendeel niet onomstotelijk bewijzen.”

Een schikkingsbedrag van enkele tonnen duidt hoe dan ook - erkent nu de toenmalige letselbehandelaar van Akzo desgevraagd - in algemeenheid op een aanzienlijke schade.

‘We deden wat van een goed werkgever verwacht mag worden’
Peter de Jong Akzo

De verhuisdoos met de documenten die de zaak bij AkzoNobel aan het licht brachten. foto Carlo ter Ellen

Pagina 6 & 7:
‘Ik mag niets zeggen, en zelfs dat niet’

Twente Vandaag	2 - 8	Sport	17 - 21	Nederland & Wereld	krant 2
Regio	9 - 13	Economie & Beurs	22 - 24	Cultuur & Show	krant 2
Opinie	14 & 15	Familieberichten	25 - 27	Geld & Goed	krant 3

Tubantia.nl voor al het laatste nieuws

Prijs € 2,00

Jaargang 171, nr 87

8 711688 604016

HENGELO

Autodief slaat geen ruitje in maar hackt sleutelcode

Autodieven passen nieuwe technieken toe om auto's te stelen. Ze pikken beveiligingscodes op door met laptops dicht in de buurt van de auto te staan of zenden signalen uit waarmee ze van autosleutels die in huis liggen, een signaal terugkrijgen. Dat gebruiken ze om nieuwe sleutels te maken.
Op deze manier verdween in de nacht van maandag op dinsdag de zwarte Audi A4 van een bewoner van de Prins Bernhardlaan in Borne. Zijn autosleutels lagen binnen, het alarm ging niet af en de hond sliep door. Volgens de Stichting Aanpak Voertuigcriminaliteit is er sprake van een trend: criminelen zijn halve bollebozen en laten geen enkel spoor na. „Soms laten ze zelfs de auto staan maar halen ze alleen de airbags eruit. Of ze halen busjes van bouwvakkers leeg. Zonder braakschade. Daar doet de verzekeraar dan weer moeilijk over", aldus projectcoördinator André Bouwman van de stichting.

Recordpoging station Geerdijk

GEERDIJK. De sluiting van station Geerdijk gaat op vrijdag 29 april gepaard met een poging het reizigersrecord te breken. De laatste avond dat het op één na kleinste station van Nederland geopend is, moet de drukste worden. Vakbladen Treinreiziger.nl en OV-Magazine hebben een oproep gedaan om die avond om 19.06 uur met zoveel mogelijk reizigers aan te komen in Geerdijk. Gemiddeld trekt het station op de lijn Almelo-Mariënberg zo'n 55 reizigers per dag. foto Carlo ter Ellen

DEN HAAG

Korhoenders nu ook in Kamer

De fractie van de Partij voor de Dieren in de Tweede Kamer heeft staatssecretaris Martijn van Dam (Economische Zaken) om opheldering gevraagd over het bijplaatsen van korhoenders op de Sallandse Heuvelrug. De Statenfractie van de ChristenUnie deed eerder hetzelfde in de provincie Overijssel.
De Partij voor de Dieren zet grote vraagtekens bij het uitzetten van korhoenders die vervolgens een hongerdood sterven omdat het stikstofgehalte te hoog is.
Ook wil de partij van de bewindsman weten of hij het met gedeputeerde Hester Maij eens is die het uitzetten van korhoenders onder meer verdedigt door te wijzen op het toeristische en economische belang.

ALMELO

Fout gemeente met personalia

De gemeente Almelo is in de fout gegaan met persoonlijke gegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens als uurloon en leeftijd van ruim zeventig medewerkers van de groenvoorziening en andere ondersteunende diensten. Almelo wil hun taken onderbrengen bij Twente Milieu. In voorbereiding daarop zijn alvast alle gegevens over de ambtenaren aan Twente Milieu verstrekt. De ondernemingsraad van de gemeente Almelo heeft om een intern onderzoek gevraagd, de uitkomsten worden vandaag verwacht. Interim gemeentesecretaris Joop Pol heeft zijn excuses aangeboden aan de ondernemingsraad. Volgens de gemeente hadden de gegevens nooit verstrekt mogen worden.

● Bij 'Zingen voor je Leven' wordt er niet gepraat, alleen gezongen

● Zingen met bloemen ('elke week weer vers') in het midden. foto's Annina Romita

Koor geeft kanker een stem

Het woord 'kanker' valt zelden, al hebben ze er allemaal mee te maken. Twee keer in de maand treffen de leden van het koor Zingen voor je Leven elkaar in Hengelo. 'Er wordt hier vooral heel veel gelachen.'

door **Herman Haverkate**
HENGELO

Één stap naar voren, eentje naar achteren. Albert Kamphuis (71) zwaait enthousiast met zijn armen en zingt luidkeels mee. Klanken, voortgebracht door twee zangers en elf zangeressen. De bloemen in het midden zijn meegebracht door muzikaal leider en 'stembevrijder' Jorien Schepers. „Ze zijn elke week weer vers. We mogen dan allemaal leven met de dood, uiteindelijk staat maar één ding hier centraal: het leven zelf."

Hij is er altijd, Albert Kamphuis. Twee keer in de maand, op maandagmorgen, treft hij in deze hagelwitte ruimte in Hengelo lotgenoten, mensen die net als hij in hun leven geconfronteerd werden met kanker. Samen zingen zonder dat er iets hoeft, zonder dat er eigenlijk ook maar één woord wordt vuilgemaakt aan wat hen allemaal stilzwijgend bindt: voor de oud AID'er uit Almelo is het een schot in de roos.

„Het voelt als een bevrijding, elke keer weer. Ik zit ook op een gewoon koor, maar dat is anders. Daar ben ik voor anderen, om voor anderen te zingen ook en ze steun te bieden in momenten van rouw. Maar hier ben ik voor mezelf. Van de anderen wist ik eerlijk gezegd heel lang niets. We komen om te zingen, niet om te praten: dat is juist het mooie. Zonder woorden krijg je een band die met niets te vergelijken is."

In zijn spijkerbroek en geruite overhemd valt hij op. Ook zijn enthousiasme werkt aanstekelijk. „Ik ben wel eens te bang dat ik te hard schreeuw. Ik gooi er hier echt alles uit."

Twee jaar geleden werd bij hem prostaatkanker geconstateerd. Sindsdien leeft hij in blessuretijd. „De dood is gewoon een realiteit. Het feit dat we er een

● ● ●

'Het voelt als een bevrijding, elke keer weer'

Albert Kamphuis koorlid

probleem mee hebben, zit tussen de oren. We spreken er eigenlijk nooit over hier. Pas een maand geleden, toen we zongen bij de uitvaart van een van onze leden, heb ik opeens de verhalen gehoord van de anderen. Maar op de repetitie wordt er vooral heel veel gelachen. Als ik thuiskom, ben ik vooral heel erg moe."

Het koor Zingen voor je Leven werd in 2014 opgericht. Als onderdeel van een groot landelijk netwerk dat al langer bestaat, maar in Overijssel nooit van de grond is gekomen. „De tijd was er kennelijk nog niet rijp voor", zegt initiatiefneemster Jetty de Vreede uit Delden.

„Vanaf het moment dat ik zo'n koor zag, heb ik het gemist. Er ging zo'n kracht vanuit, zoveel energie." Contacten met Stichting Het Nije Huis gaven het beslissende zetje. „We hebben samen het initiatief genomen. Zij ondersteunen een breed scala aan activiteiten voor mensen die geconfronteerd worden met kanker. Dit koor is er nu een van."

Jetty de Vreede wilde in haar leven altijd al zingen. Maar op een officieel koor gaan, wilde ze liever niet. „Dat is toch prestatiegericht. En je moet er meestal 's avonds voor op pad. Wij zingen overdag en je hoeft geen noten te kunnen lezen. Hoe cynisch ook: de enige toelatingseis die we hebben, is dat je direct of indirect in je leven iets te maken moet hebben met kanker."

Vijftien jaar geleden kreeg ze voor het eerst met borstkanker te maken. In die tijd ook nam ze met keramiek deel aan een expositie in Amsterdam. „Ik heb altijd dingen ondernomen. Ik moet iets kwijt van wat in me leeft. Zingen, zoals we dat hier doen, werkt in dat opzicht eigenlijk nog beter. Ik noem het ook liever stembevrijding. Je bevrijdt je stem en de gevoelens die er in je leven. We hebben allemaal onze angsten, onze twijfels. Door hier samen te zingen, worden die aangeraakt en kun je weer verder met je leven. Je krijgt letterlijk weer lucht. Dat voelt als een bevrijding."

● ● ●

'Door te zingen worden twijfels aangeraakt en kun je weer verder'

Jetty de Vreede initiatiefneemster

Normaal zijn ze met twintig. Maar niet iedereen heeft elke week de kracht of de kans om te komen. Vandaag, in gebouw De Dansende Os aan de Schalkburgerstraat in Hengelo, begint de repetitie met koffie. De sfeer is vrolijk, soms zelfs jolig. „Het is hier soms net een kippenhok." Daarna op kousenvoeten naar de zaal. Twee uren van soms wonderlijke klank- en ademsessies, stilte en samenzang."

Jo (80) uit Hengelo ervaart de oefeningen niet als vreemd. Integendeel. „Alles heeft zijn reden. Daar kom je vanzelf achter." De tweewekelijkse samenkomsten zijn een onmisbaar moment in haar leven. Ze slaat zelden een repetitie over. „Dit is het ideale begin van weer een nieuwe week." Kanker speelde een grote rol in haar familie. Ze had het niet alleen zelf, ook haar drie zussen worstelen met de ziekte. „Je hebt het ermee te doen. Zo is het leven. Maar dit koor helpt me om door te gaan. Als ik hier vandaan kom, heb ik het gevoel dat ik er weer tegen kan. Ik ken geen betere therapie dan dit."

Victorine (61) uit Almelo knikt instemmend. Praten over de reden waarom ze hier vandaag is, wil ze niet. „Ik zal daar geen woord over zeggen. Nooit. Hier word je niets gevraagd, hier wordt alleen gezongen. Laten we het daar bij laten."

Jubileum

Leden van het Twentse koor Zingen voor je Leven doen op 16 mei mee aan een groot concert in het Concertgebouw in Amsterdam. Koren uit heel Nederland werken aan dit jubileumconcert mee. Zingen voor je Leven ging in Nederland tien jaar geleden van start als onderdeel van het landelijke korennetwerk van de Stichting Kanker in Beeld. Inmiddels zijn er 29 koren bij de stichting aangesloten.
Mensen, jong en oud , die lid willen worden van het koor of een repetitie mee willen maken, kunnen zich melden bij initiatiefneemster Jetty de Vreede (06-22838429) of stichting Het Nije Huis (074-2772772).

Voor een ziek kind telt de grens niet meer

ENSCHEDE

In 2015 kwam het tachtig keer voor: een spoedgeval vanuit Duitsland voor de kinder- en tienerafdeling van Medisch Spectrum Twente. De patiënten komen uit Gronau of directe omgeving. Aan de andere kant van een paar jaar geleden de kinderafdeling van het ziekenhuis gesloten. „Dat heeft tot een toename van Duitse patiënten geleid. Bij een spoedgeval willen ouders zo snel mogelijk met hun kind naar het ziekenhuis. Het MST is vlakbij. Tien minuten met de auto. Het ziekenhuis in Nordhorn, dat wel over een kinderafdeling beschikt, is veel verder rijden", verklaart kinderarts Anne Jonge Poerink van het MST. Ze vertelt dat Duitse ouders zich sterk hebben gemaakt voor behandelmogelijkheden in het Enschedese ziekenhuis. Jonge Poerink is op de kinderafdeling het aanspreekpunt voor grensoverschrijdende spoedzorg. Dat is ook praktische aard. „Ik ben van oorsprong Duitse", zegt Jonge Poerink, inmiddels zeventien jaar verbonden aan het MST. Voor acute zorg is er een speciale behandelkamer op de kinderafdeling. Dikwijls gaat het om aandoeningen als pseudocroup, koortsstuip, hevige astma-aanval en hersenschudding. Een kwart van de Duitse spoedbehandelingen leidt tot opname. Die duurt nooit zo lang. „Bij een onderliggende chronische ziekte vindt behandeling in Duitsland plaats", zegt Jonge Poerink.

De kinder- en tienerafdeling van het MST telt circa 2.300 opnames per jaar, met 5.500 bezoeken aan de eerste poli. De tachtig consulten met Duitse patiënten is dus maar een fractie. Qua marktwerking zetten Duitse patiënten niet zoveel zoden aan de dijk.

Verschil in behandeling is er niet, Van een taalbarrière is ook geen sprake, zegt Jonge Poerink. Collega-artsen en verplegers redden zich meestal wel in het Duits. En de jonge patiënten zelf hebben al helemaal geen taalproblemen. „Nederlandse en Duitse kinderen kunnen goed met elkaar overweg als ze samen op een kamer liggen. Bij ziekte verdwijnen grenzen."

'Ineens stond zijn hartje stil'

Moeder Conny Weyck uit Gronau had een jaar geleden de schrik van haar leven. Haar destijds drie dagen oude zoon Ceryas werd helemaal slap. „Zijn hart stond stil, hij werd helemaal bleek. De paniek was groot." Nadat de Duitse ambulance arriveerde, kwam de baby bij, maar er bleken veel onderzoeken nodig om vast te stellen wat de oorzaak van de hartstilstand was. En die onderzoeken werden niet gedaan in een Duits ziekenhuis, maar in het MST in Enschede. „De rit met de ambulance duurde ongeveer een kwartiertje. Als ik naar Rheine had gemoeten, had het veel langer geduurd. En mij maakte het toen niet uit waar we naar toe gingen, als er maar hulp kwam."
In het Enschedese ziekenhuis, waar het gezin in totaal negen dagen moest blijven, werd Ceryas volgens zijn moeder goed geholpen. Toch zijn er nog wel wat kanttekeningen. „Na zeven dagen werd de zorg niet meer aangeduid als 'acuut'. Daarom zouden we terug moeten naar Duitsland. Gelukkig deed het MST-personeel haar best en mochten we blijven."

● **Anne Jonge Poerink ziet een toename in het aantal jeugdige Duitse patiënten: „Bij een spoedgeval willen ouders zo snel mogelijk met hun kind naar het ziekenhuis. Het MST is vlakbij."** foto Annina Romita

Snijdende beweging? 'Ik had jeuk'

ALMELO/HENGELO. Als René H. (48) trammelant krijgt met twee vrouwelijke collega's op de sociale werkplaats, wordt hij overgeplaatst. Dat zint hem niet. De Hengeloër stroomt briefjes met bedreigende teksten in de tuin van de een en maakt een snijdende beweging langs z'n keel naar de ander. „Ik had jeuk."

Vier jaar. Zo lang bedreigt, beledigt en stalkt René H. twee oud-collega's, melden de vrouwen in hun aangiften. Sinds hij, na trammelant, is overplaatst van de sociale werkplaats in Hengelo naar Haaksbergen, zet hij misstappen. Hij is al twee keer door de politierechter veroordeeld voor vergelijkbare aanvaringen met beide vrouwen, nu staat hij terecht voor drie rechters. De vrijgezel zit vast in de Almelose gevangenis.

Er prijken twee nieuwe feiten op de dagvaarding. René H. zou half november bij het ziekenhuis in Hengelo hebben gestaan als een van de oud-collega's voorbijrijdt. Haar dashcam staat aan en filmt hem. Zij doet aangifte van bedreiging. De politie noteert dat 'het begin van een snijbeweging' is opgenomen. „Ik had jeuk", reageert René.

Na werktijd vindt ze dreigbriefjes in de tuin, met teksten over joden en Palestijnen. „Cliënt voelt zich onderdrukt, als een Palestijn", laat advocaat Hans Speijdel weten. De vrouw meldt dat de dreiging al vier jaar aanhoudt. „Ik was doodsbang, ik wil rust", staat in haar slachtofferverklaring. Zij claimt 450 euro smartengeld.

René print pal hierna teksten waarin hij de tweede ex-collega 'een jood' noemt. Hij dropt brief-

● ● ●

De verstandelijk beperkte verdachte dropt dreigbriefjes in tuinen van de vrouwen en plakt notities aan lantaarnpaal

jes in haar tuin, de eerste keer met een USB-stick vol geluidsopnamen, en plakt notities aan een lantaarnpaal. „Mijn leven gaat kapot. Dit stopt nooit", aldus deze vrouw. Zij vraagt 575 euro schadevergoeding.

De psychologe noemt René H. autistisch. De verstandelijk beperkte verdachte vindt de overplaatsing onrechtvaardig. Geprobeerd is hem in het gareel te krijgen met een enkelbandje. Dat werkte redelijk, vertelt een reclasseringsmedewerker. Dan kent H. zijn 'speelruimte'.

Officier van justitie Astrid Hermelink wil de stress beperken. De straf moet gelijk zijn aan het uitgezeten voorarrest (106 dagen), plus twee maanden voorwaardelijk en reclasseringstoezicht, inclusief opnieuw een enkelband. Van de eerdere straffen moet H. nog 71 dagen zitten. De aanklaagster vindt de gevraagde vergoeding door de vrouwen terecht.

Vonnis: 26 april.